

طرح درس

اصول اپیدمیولوژی

گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژه نامه طرح درس اصول اپیدمیولوژی

❖ برنامه درس اصول اپیدمیولوژی در برنامه دکترای عمومی دندانپزشکی

مصوبه سال ۹۶ curriculum

❖ طرح دوره درس اصول اپیدمیولوژی course plan

طرح درس جلسات اصول اپیدمیولوژی Lesson plan

کد درس	۱۳۴
نام درس	اصول اپیدمیولوژی
مرحله آموزشی	علوم پایه پزشکی
دروس پیش نیاز	
نوع درس	نظری
ساعت آموزشی	۲۴ ساعت
هدف های علمی	انتظار می رود دانشجوی پس از گذراندن این درس به اهداف زیر دست یابد: ۱- آشنایی با تعریف، کاربرد، تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی ۲- درک و به کار بستن نحوه انتقال بیماری ها، تشخیص اپیدمی و روش کنترل آن ۳- درک مفاهیم بروز بیماری، اندازه های سلامت و بیماری و دستگاه مراقبت از سلامت را درک کند ۴- محاسبه و تفسیر اندازه های بیماری را محاسبه و تفسیر نماید ۵- درک مفهوم تاریخچه طبیعی و پیش آگهی بیماری ۶- شناسایی و به کار بستن طبقه بندی انواع مطالعات در تحقیقات علوم پزشکی ۷- درک و به کار بستن نحوه اندازه گیری خطر ۸- درک تفاوت بین ارتباط و علیت و اصول عمل ۹- شناسایی معیارهای روایی آزمونه های تشخیصی ۱۰- محاسبه شاخص های اعتبار و روایی آزمونها و برقراری ارتباط بین آنها و اصول غربالگری بیماریها
شرح درس	در این درس دانشجوی با اصول اولیه و زیر بنایی اپیدمیولوژی آشنا می شود تا بتواند به عنوان پزشک با شناخت سیمای اپیدمیولوژیک بیماریها و شاخصها و میزانهای مربوط به آنها در حفظ و ارتقای سلامت فرد و جمعیت فعالیت کند.
محتوای ضروری	۱- مقدمه، تاریخچه و کاربرد اپیدمیولوژی ۲- نحوه انتقال بیماری ها، اپیدمی و کنترل آن ۳- وقوع بیماری ها، مراقبت و اندازه های ابتلا ۴- وقوع بیماری ها، اندازه های درگ و سایر اندازه های سلامت ۵- تاریخچه طبیعی بیماری و پیش آگهی ۶- اصول مطالعات مقطعی و کولوزیک ۷- اصول مطالعات مورد - شاهدی و کوهورت ۸- برآورد خطر ۹- اصول مطالعات مداخله ای ۱۰- ارزیابی آزمون های تشخیصی ۱۱- اصول و کاربرد غربالگری ۱۲- ارتباط آماری و علیت
توضیحات	

دانشکده پزشکی
گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی

نام درس: اصول اپیدمیولوژی

زمان تشکیل کلاس: شنبه ساعت ۱۵ - ۱۳:۳۰

تعداد واحد: ۲

نیمسال: دوم سال تحصیلی

ردیف	موضوع درس	مدرس
۱	مقدمه / تاریخچه و کاربرد اپیدمیولوژی	آقای دکتر دواتی
۲	نحوه انتقال بیماری	آقای دکتر دواتی
۳	ارتباط آماری و رابطه علیت	خانم دکتر پیراسته
۴	انواع مطالعات	آقای دکتر جعفری
۵	انواع مطالعات	آقای دکتر جعفری
۶	وقوع بیماری: مراقبت و اندازه های ابتلا	آقای دکتر دواتی
۷	وقوع بیماری: اندازه های مرگ و میر	آقای دکتر جعفری
۸	اصول و کاربرد غربالگری	آقای دکتر دواتی
۹	اپیدمی و کنترل آن	آقای دکتر دواتی
۱۰	خطای اندازه گیری و برآورد خطر	آقای دکتر جعفری
۱۱	عفونت های بیمارستانی	خانم دکتر جوهری
۱۲	عفونت حاد تنفسی (ARI)	آقای دکتر جعفری
۱۳	سوالات رایج امتحان جامع	آقای دکتر دواتی

منابع:

- وفائی شیر پاک خسرو. در ترجمه درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی، پارک ک (مؤلف) - ۱-
جلد ۴-۱، آخرین چاپ
- حاتمی حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی. جلد ۳-۱، آخرین چاپ

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی:		موضوع درس:		رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۱
اصول اپیدمیولوژی		مقدمه /تاریخچه و کاربرد اپیدمیولوژی					
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی					
		هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری	حیطه یادگیری**	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	با تعاریف واصطلاحات مهم، اپیدمیولوژی اشنایی پیدا نماید	دانشی	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۲	کاربرد تعاریف را بدانند	دانشی	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۳	در وقایع جامعه علاقه مند به بکاربردن مفاهیم باشد	عاطفی	کلاس دانشکده پزشکی	بحث گروهی	وایت برد	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۴	نحوه محاسبه برخی شاخص ها را بلد باشد	دانشی -حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۵	بتواند برخی شاخص ها را محاسبه نماید	حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)

منابع:

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی		موضوع درس: نحوه انتقال بیماری		رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۲
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری**	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	با تعاریف واصطلاحات مهم، در انتقال بیماری اشنایی پیدا نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۲	راه های انتقال بیماری را بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۳	برای هر روش انتقال مثال بزند	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۴	انواع همه گیری را با مثال بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۵	در وقایع جامعه علاقه مند به بکاربردن مفاهیم باشد	عاطفی	کلاس دانشکده پزشکی	بحث گروهی	وایت بورد	۳۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۶	نحوه محاسبه برخی شاخص ها در همه گیری را بلد باشد	دانشی -حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت بورد	۳۰ دقیقه سوم	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)
۷	بتواند برخی شاخص ها را در همه گیری محاسبه نماید	حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت بورد	۳۰ دقیقه سوم	امتحان پایان ترم و کویز) تستی – تشریحی)

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی						عنوان درسی:	موضوع درس:
شماره جلسه: ۳						اصول اپیدمیولوژی	ارتباط آماری و رابطه علیت
تدوین کننده: خانم دکتر پیراسته						هدف کلی: بررسی و ارزیابی رابطه علیت و ارتباط آماری	
هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی							
ردیف	هدفهای رفتاری	حیطه یادگیری**	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	تبیین مفاهیم ارتباط و رابطه و همبستگی را بیان کند.	دانش	آموزش حضوری	بحث گروهی	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۲	انواع و گروه بندی ارتباط را توصیف نمایند.	دانش	آموزش حضوری	بحث گروهی و کار در کلاس	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۳	ارتباط کاذب Spurious را تعریف نماید	دانش و نگرش	آموزش حضوری	بحث گروهی	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۴	ارتباط غیر مستقیم را تعریف نماید ارتباط مستقیم (علیتی) را تعریف نماید	دانش و نگرش	آموزش حضوری	بحث گروهی و کار در کلاس	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۵	ارتباط مستقیم(علیتی) ۱ - ارتباط علیتی تک به تک را تعریف نماید ۲ - ارتباط چند عاملی را تعریف نماید	دانش	آموزش حضوری	بحث گروهی	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۶	سایر معیار ها برای قضاوت در مورد علیت:	دانش	آموزش حضوری	بحث گروهی و کار در کلاس	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۷	مدل های اکولوژیک در ارتباط با علّیت بیماری ها را شرح دهد. مدل مثلث اپیدمیولوژی را توصیف نماید. (Wheel Model) مدل چرخ را تعریف نماید.	دانش و نگرش	آموزش حضوری	بحث گروهی	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی
۸	مدل اعتقاد به سلامتی یا باور بهداشتی را تشریح نماید.	دانش و نگرش	آموزش حضوری	بحث گروهی	اسلاید و پاور پوینت	۱۰	پرسش و پاسخ و فعالیتهای هفتگی

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی:		موضوع درس:		رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۶
اصول اپیدمیولوژی		وقوع بیماری مراقبت و اندازه های ابتلا					
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری **	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	با تعاریف واصطلاحات مهم، وقوع بیماری اشنایی پیدا نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۲	کاربرد تعاریف را بداند	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۳	در وقایع جامعه علاقه مند به بکاربردن مفاهیم باشد	عاطفی	کلاس دانشکده پزشکی	بحث گروهی	وایت برد	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۴	شاخص های ابتلا را بیان کند	دانشی –حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۵	بتواند شاخص های ابتلا را در مثال محاسبه نماید	حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی		موضوع درس: اصول و کاربرد غربالگری		رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۸
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری **	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	با تعاریف واصطلاحات مهم، غربالگری اشنایی پیدا نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۲	کاربرد تعاریف را بدانند	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۳	تفاوت غربالگری با بیماریابی و تست تشخیصی را بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۴	در وقایع جامعه علاقه مند به بکاربردن مفاهیم باشد	عاطفی	کلاس دانشکده پزشکی	بحث گروهی	وایت برد	۵۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۵	نحوه محاسبه تست تشخیصی را بیان کند	دانشی - حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۶	محاسبه تست تشخیصی را در مثال انجام دهد	حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۵۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی		موضوع درس: اپیدمی و کنترل آن		رشته و مقطع تحصیلی : دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۹
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری	حیطه یادگیری**	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	با تعاریف واصطلاحات مهم، در انتقال بیماری اشنایی پیدا نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۲	راه های انتقال بیماری را بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه اول	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۳	انواع همه گیری را با مثال بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۴	مراحل تائید همه گیری را بیان نماید	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۵	راههای کنترل همه گیری را بشناسد	دانش	کلاس دانشکده پزشکی	سخنرانی	پاورپوینت	۳۰ دقیقه دوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۶	در وقایع جامعه علاقه مند به بکاربردن مفاهیم باشد	عاطفی	کلاس دانشکده پزشکی	بحث گروهی	وایت برد	۳۰ دقیقه سوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۷	نحوه محاسبه برخی شاخص ها در همه گیری را بلد باشد	دانشی -حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۳۰ دقیقه سوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)
۸	بتواند برخی شاخص ها را در همه گیری محاسبه نماید	حرکتی	کلاس دانشکده پزشکی	کار تیمی	وایت برد	۳۰ دقیقه سوم	امتحان پایان ترم و کویز (تستی – تشریحی)

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی		موضوع درس: عفونت های بیمارستانی		رشته و مقطع تحصیلی : پزشکی علوم پایه			شماره جلسه:۱۱
هدف کلی: آشنایی با عفونت های بیمارستانی					تدوین کننده: خانم دکتر زهرا جوهری		
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری **	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	عفونت های بیمارستانی را تعریف نماید.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	سوالات شفاهی-
۲	اهمیت عفونت های بیمارستانی را توضیح دهد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	سوالات شفاهی-
۳	انواع مهم عفونت های بیمارستانی را بشناسد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۴	راههای انتقال عفونت های بیمارستانی را توضیح دهد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	سوالات شفاهی-
۵	راههای پیشگیری از عفونت های بیمارستانی را توضیح دهد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۶	نسبت به روش های پیشگیری از عفونت های بیمارستانی حساس شود.	نگرشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۷	جهت مراقبت از خود در بیمارستان اقدامات حفاظتی را بشناسد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۸	عوامل مستعد کننده به عفونت های بیمارستانی را توضیح دهد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۹	میکروارگانسیم های مسبب عفونت بیمارستانی را نام ببرد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۱۰	ساختار کمیته های کنترل عفونت بیمارستانی و وظایف آن ها را مشخص کند	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۱۱	اهداف نظام مراقبت عفونت بیمارستانی را توضیح دهد.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	-سوالات شفاهی
۱۲	انواع روش های پیشگیری و کنترل عفونت مانند ایزولاسیون، شستن دست، مراقبت از کارکنان، گندزدایی، دفع زباله و جلوگیری از ایجاد مقاومت میکروبی را به طور مختصر بیان کند.	دانشی	ساختمان ایثار کلاس ۳۱۱	سخنرانی تعاملی- اسلاید		۱۰۰	امتحان کتبی

فرم تدوین طرح درس روزانه استاد

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی		موضوع درس: سوالات رایج امتحان جامع		رشته و مقطع تحصیلی: دکترای پزشکی عمومی			شماره جلسه: ۱۳
هدف کلی:		تدوین کننده: آقای دکتر دواتی هیات علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی					
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری **	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله:	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	بتواند زمان آزمون را مدیریت نماید	حرکتی	سالن آزمون دانشکده	پرسش و پاسخ	کاغذ و قلم	۳۰ دقیقه	تستی
۲	به سوالات تا حد امکان بدون استرس پاسخ دهد	عاطفی	سالن آزمون دانشکده	پرسش و پاسخ	کاغذ و قلم	۳۰ دقیقه	تستی
۳	روش محاسبه در برخی سوالات را انجام دهد	حرکتی	سالن آزمون دانشکده	پرسش و پاسخ	کاغذ و قلم	۳۰ دقیقه	تستی
۴	جواب درست سوالات را بیاموزد	دانشی - حرکتی	سالن آزمون دانشکده	پرسش و پاسخ	کاغذ و قلم	۶۰ دقیقه	تستی